

ORNITHO

info

Wetenschappelijk magazine voor de hedendaagse vogelliefhebber

Kweek van toerako's en andere grote vruchtenetende vogels

Dr. P. Ghysels

Ervaren vogelkwekers zoeken vaak nieuwe uitdagingen in het kweken van soorten die niet zo alledaags zijn. Daarbij komen zij vaak terecht bij vogelsoorten, die vroeger vrij frequent ingevoerd werden als wildvangvogels, doch die nu door de invoerstop naar de EU steeds minder in volières aangetroffen worden. Een voorbeeld hiervan zijn toerako's.

Ondanks hun prachtige kleuren en mooie kuiven waren deze vogels nooit echt bekend en geliefd als voliërevogel. Als importvogels waren zij destijds niet bepaald duur. Maar hun hoge activiteitsgraad bezorgde hen de naam van nerveuze en schuwe vogels. Neem daarbij ook nog de ruime volière die nodig is voor vogels van dit formaat en het is duidelijk waarom het nooit frequent gekweekte vogels waren.

De laatste jaren verenigden zich een aantal echte liefhebbers in een werkgroep Toerako's binnen Aviornis. Want door de invoerstop was het beschikbare aantal vogels sterk teruggelopen. De kweek moest op een gestructureerde manier aangepakt worden om voldoende vogels in volières te blijven houden en er was dringend actie nodig om de nog aanwezige bloedlijnen voldoende gespreid te houden. Het ziet er naar uit dat hun inspanningen de nodige vruchten afwerpen en dat zij hun doelstellingen aan het halen zijn.

Om een goede kweek te realiseren is naast de nodige toewijding en verzorging, ook een goed en geschikt voeder noodzakelijk. Vele kwekers van toerako's zijn al jaren afgestapt van het oude dieet van fruit bestrooid met universeelvoer. Deze voedermethode is omslachtig en vooral tijdens de zomermaanden weinig hygiënisch. Bijna alle grote kwekers maken nu gebruik van een combinatie van geëxtrudeerde pellets en fijn gesneden fruit. Vele gesprekken leerden ons dat NutriBird T16 algemeen gebruikt wordt bij het kweken van toerako's.

NutriBird T16 is een onderhoudskorrel, aangepast aan de dagelijkse behoeften van volwassen vogels, met een zeer laag ijzergehalte. Om ijzerstapelingsziekte te voorkomen bevat NutriBird T16 bovendien tannines en phytaten, die het aanwezige ijzer in de voeding binden, en daardoor de resorptie van ijzer in het vogellichaam sterk vermindert.

Prestige

OROPHARMA

NutriBird

VERSELE-LAGA nv
Kapellestraat 70
9800 Deinze (België)
T +32 9 381 32 00
F +32 9 386 85 13
v.u. L. M. Verbeke
www.versele-laga.com

Veel kwekers meldden ons echter dat bij natuurkweek de oudersvogels hun jongen gedurende de eerste levensdagen bijna uitsluitend met de pellets azen. Aangezien zij dan nog nauwelijks fruit aannemen is het geen goede oplossing om daaraan de extra eiwitten en calcium toe te voegen, die noodzakelijk zijn voor een goede groei van de jongen. Beter is er voor te zorgen dat deze mooi verpakt zitten in de gebruikte pellets. Zeker ook voor deze kwekers die handopfok toepassen. Toerakojongen groeien snel en kunnen reeds op de leeftijd van 7-8 dagen gevoederd worden met geweekte pellets.

Om tegemoet te komen aan de behoeftes van de snel groeiende jonge vogels werd aan een nieuw kweekvoeder gedacht. Na grondige studie stelde de afdeling R&D van Versele-Laga een formule samen, die aan alle gewenste criteria voldeed: hoger eiwit- en calciumgehalte, laag ijzergehalte, tannines, enz. Het nieuw ontwikkelde product werd besproken met enkele vooraanstaande

kwekers van toerako's en dierenparken, die het dan gedurende een gans kweekseizoen uitvoerig hebben uitgetest. De bekomen resultaten waren verbluffend en betekenen opnieuw een grote stap voorruit in de zoektocht naar een ideale voeding voor grote vruchtenetende vogels.

Het nieuwe product kreeg de naam **NutriBird T20**. Deze pellets hebben hetzelfde formaat en uitzicht als de bekende NutriBird T16 en bevatten eveneens een laag ijzergehalte en de nodige tannines en phytaten. Maar het eiwitgehalte is hoger (20% i.p.v. 16%), net zoals het calcium- en fosforgehalte (1,20% & 0,75% i.p.v. 0,90% & 0,60%). Daardoor is NutriBird T20 een voeder voor opgroeiende vogels, en dus zowel een kweekvoeder voor natuurkweek als een handopfokvoeder vanaf de leeftijd van 1 week. Ook voor de kweek van andere grotere vruchteneters zoals beo's, toekans en fruitduiven zal NutriBird T20 een uitermate geschikt voeder zijn.

DE VERSELE-LAGA FIDELITY CLUB

een toegevoegde waarde voor uw vogelvereniging

De Versele-Laga Fidelity Club is een spaarsysteem, waaraan alle leden van een vogelvereniging actief kunnen meewerken ten gunste van hun club. De leden van de vereniging knippen de Fidelity Club-punten uit de grootverpakkingen van **Prestige, Prestige Premium, NutriBird en Orlux**, die zij hebben gebruikt. De voorzitter of secretaris van de vereniging verzamelt deze Fidelity Club-punten en stuurt ze op naar Versele-Laga. Op die manier kan de vogelvereniging een keuze maken uit een assortiment prijzen die ten

eerste bruikbaar zijn om een goede clubwerking uit te bouwen: affiches, kooibriefjes, folders, tombolaprijzen, zaden, bekertjes, voordrachtavond, fabrieksbezoek, ...

De voorbije jaren is dit spaarsysteem zeer in de smaak gevallen bij honderden clubs. Zijn in uw club nog geen initiatieven genomen om het spaarsysteem van de Fidelity Club op te starten? Aarzel niet en spreek er over tijdens uw volgende clubvergaderingen. Het kan de club alleen maar ten goede komen. Een nieuw spaarboekje met geldigheid tot 31.12.2012 is nu beschikbaar.

Aanvraag Fidelity Club spaarboekje editie 2010-2012

Naam Club:

Naam voorzitter of secretaris:

Straat:

Postnr:

Gemeente:

Vederpigmentatie

Beïnvloedt de kleur van het voeder de vederkleur bij vogels?

Dr. G. Werquin

Dat de voeding een zeer belangrijke invloed heeft op de vederkleur is vooral door kanariekeukers goed bekend. Het rantsoen wordt zo samengesteld dat de juiste pigmenten in voeding en voedingssupplementen aanwezig zijn om de kleur van de vogels zo dicht mogelijk bij de ideale standaard te brengen.

De gehalten aan xanthofylen of carotenoïden in het voeder zijn bepalend voor de vederkleur bij veel vogelsoorten

Carotenoïde kleurstoffen zijn de basis van de vederkleur bij vele vogelsoorten en worden via de voeding aangebracht. Bij kanaries bv. zorgen zij voor de gele of rode grondkleur. Vandaar dat het gehalte aan **xanthofylen** heel belangrijk is in de voeding van kanaries.

Xanthofylen zijn natuurlijke, carotenoïde kleurstoffen aanwezig in bepaalde voedingsstoffen. Tekorten aan xanthofylen in de voeding tijdens de vederontwikkeling (nestjongen, rui) geven aanleiding tot bleke veren. Anderzijds kan een overdreven aanwezigheid in het voeder aanleiding geven tot een te sterke kleuring.

Luteïne is de belangrijkste gele kleurstof. Luteïne wordt aangebracht via zaden zoals raapzaad en koolzaad, als ook via de eieren in het eivoer. Het luteïnegehalte in het voeder is echter zeer variabel en vermindert snel tijdens bewaring. Om een mooie gele vederkleur te bekomen wordt vaak goudsbloemextract, een natuurlijke bron van luteïne, als voedingssupplement gebruikt (Oropharma Yel-Lux).

Zeaxanthine, ondermeer aanwezig in maïs, zorgt voor een oranje pigmentatie.

Astaxanthine, aanwezig in zalm en crustacea (zoals garnalen) geeft bij veel vogels een rozerode kleur (bv. flamingo's).

Canthaxanthine is eveneens een natuurlijk rood pigment dat voorkomt in sommige paddestoelen (cantharel of dooierzwam), maar dat heden ten dage vooral synthetisch geproduceerd wordt (Oropharma Can-Tax). Het wordt gebruikt voor de artificiële, intens rode kleuring van rode kanaries, kapoetsensijen, rodmussen, kruisbekken, enz.

Niet bij alle vogelsoorten is de pigmentatie afhankelijk van carotenoïde kleurstoffen in de voeding. Bij kromsnavel en vele exoten spelen carotenoïden geen rol bij de opbouw van de meeste vederkleuren.

De kleur van het voeder heeft niet altijd een invloed op de vederkleur

Dat de vederkleur de vederkleur zou beïnvloeden is een misvatting die bestaat bij heel wat vogelliefhebbers. Zij menen dat een gekleurde voeding steeds een invloed heeft op de vederkleur. Dit is echter absoluut niet het geval: **alleen carotenoïde pigmenten of xanthofylen** beïnvloeden de vederkleur. Andere kleurende bestanddelen in het voeder zoals kleurmineralen (bv. ijzeroxides) en synthetische of natuurlijke kleurstoffen brengen geen carotenoïde pigmenten aan en hebben dus geen invloed op de vederkleur. Het is met andere woorden op basis van de kleur van het voeder onmogelijk om te voorspellen of een voeder de kleur van de veren zal beïnvloeden.

Sommige voeders kunnen sterk geel, oranje of rood gekleurd zijn met levensmiddelenpigmenten zoals tartrazine, sunset yellow of coccine. Dergelijke pigmenten hebben echter geen enkele invloed op de vederkleur. Anderzijds kunnen bepaalde voeders rijk zijn aan xanthofylen en de vederkleur sterk beïnvloeden, zonder dat dit uit de kleur van het voeder op te maken is. Ook voedermiddelen met een relatief neutrale kleur zoals bv. maïsmeel kunnen immers hoge gehalten aan carotenoïde pigmenten bevatten. De enige juiste manier om na te gaan of een voeder de vederpigmentatie zal beïnvloeden is dan ook door het xanthofylgehalte te bepalen. Dit kan door middel van analyse of door nazicht van de ingrediëntenlijst waarbij nevenstaande tabel kan helpen.

Xanthofylgehalten in voedermiddelen

Ingrediënt	Xanthofylen mg/kg
goudsbloemextract	19000
spirulina	5787
algenmeel	2203
zeewier	920
rode peper	440
paprika	275
maïsgluten	217
luzernemeel	146
gedroogde wortelen	65
soja-olie	32
plata maïs	31
koolzaad - raapzaad	28
gele maïs	20
kanariezaad	11
erwten	7
sojabonen	6
gerst	4
millet	4
haver	2
milo	2
rijst	nihil
tarwe	nihil

Op basis van de kleur van het voeder kan het effect op de vederpigmentatie niet beoordeeld worden

Internationaal Papegaaiensymposium in Tenerife

Eind september 2010 was er de 7e International Parrot Convention in Puerto de la Cruz, Tenerife, georganiseerd door Loro Parque en de Loro Parque Fundación. Op 's werelds grootste evenement over kromsnavels waren meer dan 650 deelnemers aanwezig, komende uit 33 verschillende landen. Internationaal gerenommeerde wetenschappers en belangrijke kwekers zorgden voor afwisselende en interessante lezingen.

In zijn openingsrede dankte Loro Parque directeur Dhr. W. Kiessling iedereen die de Loro Parque Fundación steunt en zo zijn steentje bijdraagt tot het behoud van papegaaien en hun natuurlijke habitat. In dat verband vestigde hij de bijzondere aandacht op de inspanningen die de firma Versele-Laga nu reeds 10 jaar levert voor de Fundación, gaande van de wetenschappelijke en technische ondersteuning op gebied van voeding tot een aanzienlijke financiële inbreng door de verkoop van de typische Loro Parque zadenmengelingen.

Tijdens hun lezingen op het Congres hielden Curator Dr. Matthias Reinschmidt en zijn assistent Rafaël Zamora een sterk betoog over de belangrijke rol die de voeding speelt voor goede conditie en kweekresultaten binnen de Loro Parque collectie. Zowel de Prestige Premium Loro Parque mengelingen als het NutriBird handopfokvoeder kregen hierbij veel aandacht.

Prijswinnaar Kurt Fierens en Versele-Laga dierenarts Patrick Ghysels op bezoek in het Loro Parque kweekcentrum La Vera

De internationale erkenning van Versele-Laga als toonaangevend ontwikkelaar en producent van vogelvoeder kwam ook nog eens nadrukkelijk tot uiting in de speciale workshop over vogelvoeding die plaats vond na het Congres. Dr. Patrick Ghysels, vogelspecialist bij Versele-Laga, werd uitgenodigd om samen met Dr. Petra Wolf van de Universiteit Hannover (D), wereldautoriteit op vlak van vogelvoeding, deze druk bijgewoonde workshop te leiden.

De maanden voorafgaand was er een uitgebreide promotiecampagne voor het Congres via een wedstrijd met de Versele-Laga producten voor papegaaien en grote parkieten. Winnaar van de reis voor twee personen naar het Congres was Dhr. Kurt Fierens uit Heist-op-den-Berg. Voor hem was de deelname aan het Congres, inclusief bezoek aan het kweekcentrum La Vera, een unieke belevenis, want hij is zelf reeds van kindsbeen kweker van lori's en vijgpapegaaien.

Eddy Witters, Perk (B)

In de kijker

Guy De Winter, Herzele (B) www.goudvink.be

Kweker van:

Kleurkanaries geel en lutino

Inlandse vogels en mutaties

Palmares:

- 2008 COM Mechelen: 2x goud, 2x brons
- 2009 COM Mechelen 2x zilver, 1x brons
- 2010 COM Mechelen 2x goud, 1x zilver, 1x brons
- Winnaar trofee lipochroom rode ogen

Specialiteit:

Goudvinken, distelvinken en Mexicaanse roodmussen

Zijn favorieten:

Orlux eivoer droog kanarie
Orlux Mineral Bloc mini
Oropharma Yel-Lux, Calci-Lux, Omni-Vit

NutriBird C15 & C19 in combinatie met Prestige Inlandse Vogels, Prestige Distelvinken & Sijtsjes, Prestige Wilde Zaden, Oropharma Ferti-Vit